

خبر

نامه ۴۷ سمن آمریکایی به بایدن در حمایت از برجام

• ایسنا: ۴۷ سازمان مردم‌نهاد در آمریکا در نامه‌ای به رئیس‌جمهور این کشور از او خواسته‌اند سیاست‌های مخرب دولت دونالد ترامپ را در قبال ایران در پیش نگیرد. به گزارش پایگاه اینترنتی شورای ملی ایرانیان آمریکا، نایاک (NIAC)، ۴۷ سازمان مردم‌نهاد آمریکایی در نامه‌ای به جو بایدن، رئیس‌جمهور این کشور از وی خواستند در راستای کمک به مردم ایران در مبارزه با بیماری همه‌گیر کرونا و ایجاد فضایی مثبت برای مذاکرات احیای توافق هسته‌ای، اقداماتی از روی حسن‌نیت در قبال ایران انجام دهد. در نامه این نهادها آمده است که در دولت بایدن انجام‌دادن اقداماتی بشردوستانه برای اطمینان‌یافتن از اینکه تحریم‌ها موجب تشدید بیماری کرونا در ایران نمی‌شوند، می‌تواند به کسانی که در داخل ایران فکر می‌کنند تفاوتی میان این دولت و دولت دونالد ترامپ، رئیس‌جمهور پیشین آمریکا وجود ندارد، خلاف موضوع را ثابت کند. این نامه می‌افزاید: «هیچ‌کدام از این اقدامات امتیازدان به دولت ایران محسوب نمی‌شود و می‌توانند به طوری اجرا شوند که هرگونه لغو تحریم و تخفیف در آنها صرفاً بشردوستانه و به نفع مردم عادی ایران باشد. این‌گونه اقدامات با شتاب‌دادن به مذاکرات، موجب بالابردن امنیت ملی آمریکا و کمک به تلاش‌های جهانی در زمینه واکسیناسیون و کارزار شکست‌دادن کووید-۱۹ می‌شود». در توصیه‌هایی که این نهادها به رئیس‌جمهور آمریکا کرده‌اند، مطرح شده است که اطمینان حاصل شود تحریم‌های آمریکا علیه ایران مانع تدارک واکسن کرونا نمی‌شوند، اجازه داده شود اموال بلوکه‌شده ایران برای خرید کالاهای بشردوستانه مورد استفاده قرار گیرند، کانال‌های بشردوستانه شفاف‌ی به این منظور ایجاد شود و از جمعیت رو به افزایش پناهندگان افغان در ایران حمایت شود. علاوه بر این در نامه این نهاد آمریکایی آمده است: «پیشنهادهای اخیر مبنی بر اینکه آمریکا باید [در مقابل ایران] از دیپلماسی فاصله گرفته و به سمت یک «نقشه دوم» پیش برود که به احتمال حمله نظامی اشاره دارد، عمیقاً نگران‌کننده‌اند. بافشاری بر درپیش‌گرفتن مسیر شکست‌خورده فشار دوجانبه و اتهام متقابل به آمریکا و امنیت منطقه آسیب خواهد زد، اقدامات عدم اشاعه‌ای جهانی را تضعیف خواهد کرد، اولویت‌های مهم دولت مانند شکست کرونا در جهان را متزل خواهد داد و خطر جنگی فاجعه‌بار را در بر خواهد داشت.»

شرق: دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران در رشته توییتی تبیین کرد در وضعیت فعلی و بدون اینکه شرایط تغییر کند، از نگاه او نتیجه مذاکرات «روشن» است. علی شمخانی با اشاره به «تضمین‌هایی»، این موضوع را مطرح کرد که در جریان مذاکرات احیای برجام از سوی برخی مقامات ایران مطرح شده‌اند، این درخواست ایران مبنی بر این است که تضمینی باید وجود داشته باشد که پس از احیای برجام، ایالات متحده دوباره اقدام مشابهی در خروج از توافق و بازگشت دوباره تحریم‌ها را کلید نخواهد زد. شمخانی در این رشته توییت نوشت: «رئیس‌جمهور فاقد اختیار آمریکا، حاضر به ارائه تضمین نیست. در صورت عدم تغییر شرایط فعلی،

دبیر شورای عالی امنیت ملی ایران:

بدون تغییر شرایط، نتیجه مذاکره از قبل روشن است

نتیجه مذاکره از قبل روشن است». وی ادامه داد: «دعوت به مذاکره در زمان جنگ و اکنون دارای مشابهت‌های عبرت‌آموزی است: حملات صدام ادامه داشت؛ تحریم ادامه دارد. بخشی از ایران در اشغال دشمن بود؛ اقتصاد ملت ایران به گروگان گرفته شده است. رزمندگان در جبهه‌ها دفاع می‌کردند؛ دانشمندان فعالیت قانونی هسته‌ای را ادامه می‌دهند». وی افزود: «هیچ نشانه‌ای از تنبّه متجاوز نبود؛ رئیس‌جمهور فاقد اختیار آمریکا، حاضر به ارائه تضمین نیست. در صورت عدم تغییر شرایط فعلی، نتیجه مذاکره از قبل روشن است. تفاوت امروز با ایام جنگ: به برکت انقلاب، قدرت و توان مقاومت همه‌جانبه ایران، بومی، مستمر و مبتنی بر ظرفیت‌های داخلی است.»

در پی تلاش ایالات متحده برای ربایش محموله نفتی ایران صورت گرفت

درگیری نیروهای ایران و آمریکا در دریای عمان

ششرق: نیروهای ایران در ربایش محموله نفتی ایران در دریای عمان با نیروهای آمریکایی درگیر شدند. شبکه خبر صداوسیما ایران دیروز گزارش داد عملیات نیروهای ایالات متحده برای توقیف و ربایش نفت ایران نیروهای سپاه را ناچار به واکنش کرد و نیروهای ایرانی در عملیاتی موفقیت‌آمیز محموله ایرانی را پس گرفتند. این گزارش حاکی است که آمریکا در این اقدام یک نفتکش را که حامل نفت صادراتی ایران بود، در آب‌های دریای عمان مصادره کرد و با انتقال محموله نفت آن به یک نفتکش دیگر آن را به سوی مقصدی نامعلوم هدایت کرد. در واکنش به این تلاش برای ربایش نفت ایران، نیروی دریایی سپاه با اجرای عملیات هلی‌برن روی عرشه نفتکش آن را به تصرف خود درآورد و آن را به سوی آب‌های سرزمینی ایران هدایت کرد. در ادامه نیروهای آمریکایی با استفاده از چندین فروند بالگرد و ناو جنگی به تعقیب نفتکش پرداختند؛ اما با ورود نیروهای سپاه ناکام ماندند. در ادامه این گزارش آمده است، نیروهای آمریکایی مجدداً با استفاده از چند ناو جنگی بیشتر تلاش کردند مسیر حرکت نفتکش را سد کنند که باز هم موفق نشدند. این نفتکش در نهایت در آب‌های سرزمینی ایران قرار گرفت. این اولین بار نیست که نیروهای ایالات متحده اقدام به تلاش برای ضبط نفت ایران کرده‌اند؛ اما در نمونه‌های پیشین این اقدام به اجرای کامل رسیده بود. نیروهای آمریکایی یک بار در تابستان گذشته

محموله‌ای از نفت ایران را در مسیر ونزوتلا ضبط کرده بودند. این محموله که حجم آن ۱.۱ میلیون بشکه اعلام شد، در چهار کشتی در حال حرکت به سمت ونزوتلا بود؛ اما توسط نیروهای آمریکایی در میانه راه و برخلاف قواعد بین‌المللی ضبط شد. و به مبلغ ۴۰ میلیون دلار به ونزوتلا فروخته شد. ایران البته در واکنش به ادعاهای ایالات متحده دراین‌باره اعلام کرد این محموله، محموله نفتی فروخته‌شده به ونزوتلا بوده است و عملاً دیگر در تملک ایران نبوده. علاوه‌براین در زمستان گذشته نیز ادعا شد یک محموله نفت ایرانی‌ا با بیش از یک میلیون بشکه نفت در سواحل امارات متحده

تلاش‌های ایالات متحده برای ضبط اموال مربوط به ایران با استناد به تحریم‌ها و قوانینی انجام می‌شود که یک جانبه و از سوی این کشور وضع شده‌اند؛ اما در هیچ نهاد بین‌المللی به رسمیت شناخته نشده‌اند و کشورهای دیگر نیز به لحاظ حقوقی تعهدی نسبت به آنها ندارند. هرچند در عمل، سایه برخورد تنبیهی آمریکا باعث می‌شود دیگر کشورها از مقابله با این تحریم‌ها و قوانین نیز خودداری کنند.

این اولین نمونه تقابل بین نیروهای آمریکا و ایران در این منطقه هم نیست. پیش‌تر در دوران دولت محمود احمدی‌نژاد، ورود نیروهای آمریکایی به آب‌های ایران باعث بازداشت این نیروها از سوی

صحبت‌های شمخانی در حالی مطرح می‌شود که اخیراً ایران از آمادگی خود برای ازسرگیری مذاکرات احیای برجام خبر داده است. مذاکرات احیای برجام در وین که اوایل سال جاری آغاز شدند، در دوران انتخابات و تغییر دولت متوقف شده بودند. دولت سیدابراهیم رئیسی و وزارت خارجه او در هفته‌های گذشته مذاکرات را در حال بررسی می‌خواندند. اما به‌تازگی علی باقری‌کنی، معاون سیاسی وزیر خارجه، در سفری به بروکسل و پس از دیدار با انریکه مورا، هماهنگ‌کننده کمیسیون مشترک برجام و نماینده اتحادیه اروپا در مذاکرات احیای توافق هسته‌ای، اعلام کرد در فاصله یک ماه آینده، مذاکرات از سر گرفته خواهد شد.

ایران شد؛ اما در نهایت ایران سربازان آمریکایی را آزاد کرد. علاوه‌براین در دوران دولت حسن روحانی و کمی پس از امضای توافق هسته‌ای که با برقراری خط ارتباطی بین وزرای خارجه ایران و آمریکا همراه بود، اتفاق مشابهی رخ داد که به اعتقاد برخی پتانسیل تبدیل به جالشی جدی را داشت؛ اما تماس فوری بین محمدجواد ظریف و جان کری، وزرای خارجه وقت دو کشور، باعث حل‌وفصل سریع مسئله شد.

ذکر این نکته خالی از قایده نیست که جدا از تقابل‌های این‌چنینی، ذات حضور نیروهای آمریکا در آب‌های خلیج فارس و دریای عمان و در نزدیکی مرزهای ایران همواره پتانسیل ایجاد تنش را داشته است. نیروهای ایالات متحده در طول سال‌ها به طور مداوم ادعا داشته‌اند که قایق‌های نیروی دریایی ایران برای ناوهای آمریکاً در منطقه ایجاد «مزااحت» می‌کنند. ایران در مقابل همواره به این نکته اشاره کرده است که نیروهای ایران در آب‌های سرزمینی این کشور یا در نزدیکی آن آب‌ها قرار دارند و حضور نیروهای آمریکایی در منطقه که توجیه و استدلال مشخصی ندارد و نیز آزمایش‌هایی که این نیروها در این منطقه برگزار می‌کنند، باعث ایجاد مزاحمت و خطر در منطقه می‌شود.

یکی از نگرانی‌هایی که در چنین برخوردهایی بین ایران و آمریکا مطرح می‌شود، فقدان خطوط ارتباطی بین دو کشور است که باعث می‌شود در چنین تقابل‌هایی، مسیری برای گفت‌وگوی مستقیم و کنترل تنش در صورت نیاز، وجود نداشته باشد. در دوران جنگ سرد، خط ارتباطی معروف به «تلفن قرمز» بین ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی وجود داشت که مخصوص تعامل در شرایط این‌چنینی بود. در دوران گفت‌وگوهای برجام و در سال‌های پس از آن، ایده برقراری خط مشابه بین ایران و آمریکا مطرح شده؛ اما در نهایت به جایی نرسیده است.

مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای:

بازرسی از ایران مثل پرواز در ابرهای متراکم است

شرق: مدیر کل آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای بازرسی‌های این آژانس در ایران را به «پرواز در ابرهای متراکم» تشبیه کرد. به گزارش ایسنا، به نقل از ای‌بی‌سی نیوز، رافائل گروسی، در گفت‌وگویی در حاشیه نشست سسی‌وپی ۲۶ در گلاسگو درباره توانایی‌های نظارتی این آژانس در ایران گفت: «می‌توانم بگویم که ما در حال پرواز در آسمان با ابرهای متراکم هستیم. ما داریم پرواز می‌کنیم و می‌توانیم به این شیوه ادامه دهیم؛ اما نه برای مدت‌زمان طولانی». او به آسوشیتدپرس گفت امیدوار است بزودی به ایران بازگردد «و دیدارهای رودرویی رده‌بالایی داشته باشد».

تاکید گروسی بر تمایل به دیدار با مقامات ایران در حالی است که او پیش‌تر، اوایل آبان ماه درباره تعامل با دولت جدید ایران گفته بود هنوز نتوانسته ارتباط مستقیمی را که با دولت قبلی داشته، از زمان روی‌کارآمدن سیدابراهیم رئیسی برقرار کند. او با اشاره به همین مسئله و نیز مسائلی که بین ایران و آژانس مطرح است، در چند هفته گذشته در صحبت‌هایش مکرراً به نیاز به سفر به تهران و گفت‌وگو با مقامات ارشد ایران اشاره و نسبت به آن ابراز امیدواری کرده است. گروسی در ادامه صحبت‌هایش در حاشیه نشست گلاسگو افزود: «همان قدری که این مسئله در جهت منافع بین‌المللی است، در منافع آنها نیز هست؛ چراکه اگر بخواهند در قصد خود مبنی بر پیشبرد برنامه هسته‌ای برای اهداف غیرنظامی جدی شوند، باید ضمانت‌هایی در این زمینه ارائه دهند». او ادامه داد: «باید بالاخره در یک زمان با شرایط وفق پیدا کنند؛ وگرنه در شرایط نامطمئنی خواهیم بود. امیدوارم چنین اتفاقی نیفتد». مدیرکل آژانس بین‌المللی انرژی اتمی با تشریح وضعیت نظارتی آژانس در دولت رئیسی گفت: «با تغییر دولت ما شاهد افزایش تدابیر امنیتی دقیق درباره تأسیسات‌شان بوده‌ایم و گاهی اوقات این مسئله به این منجر شده است که لحظات سختی را در بازرسی‌های‌مان داشته باشیم». گروسی تأکید کرد: «ما در حال بررسی خیلی خیلی دقیق این مسئله هستیم. می‌هیچ‌گاه بازرسانم را در خطر قرار نخواهم داد». صحبت‌های گروسی درباره «در خطر قراردادن» بازرسان آژانس در حالی مطرح می‌شود که او‌اخر

ادامه از صفحه اول

جرایم سایبری نفتی و مسئولیت دولت‌ها در قبال حملات سایبری

بنابراین اگر به دنبال مهم‌ترین هدف منشور سازمان ملل یعنی حفظ صلح و امنیت بین‌المللی باشیم، ویروس ارسالی به پمپ‌بنزین‌ها از فضای سایبر در قالب حمله سایبری را می‌توان سلاح بدیعی با قدرت تخریبی بالاتر از سلاح‌های سنتی دانست که در اندک زمان و با صرف کمترین هزینه می‌تواند این هدف را تهدید کند. به‌این‌ترتیب این حمله را می‌توان حائز کیفیات لازم برای بدل‌شدن به توسل به زور، حمله مسلحانه و حتی تجاوز دانست. پس از توصیف حمله و اثبات جرم قدم بعدی برای استناد به مسئولیت دولت‌های متجاوز راجع به پمپ‌بنزین‌ها، بحث انتساب حمله سایبری به دولت مشخصی است. مشکل عمده به این مسئله برمی‌گردد که امروزه دولت‌ها دخالت خود در حمله را انکار کرده و معمولاً مدعی‌اند که این حملات از سوی گروه‌هایی که وابستگی به آنها نداشته، صورت می‌گیرند. طرح مسئولیت بین‌المللی دولت‌ها در قبال اعمال متخلفانه بین‌المللی، رفتار قابل انتساب به دولت را رفتار ارگان‌های آن یا رفتار اشخاصی می‌داند که تحت هدایت یا کنترل آن عمل کرده‌اند. در انتساب حملات سایبری صورت‌گرفته از سوی نیروهای دولتی به دولت تردیدی وجود ندارد، به‌ویژه آنکه امروزه بسیاری از دولت‌ها در ساختار نیروهای ارتشی خود یگان‌های سایبری تشکیل داده‌اند. اما برای انتساب حملات صورت‌گرفته ازسوی اشخاص یا گروه‌های غیردولتی باید «کنترل» دولت را بر این بازیگران غیردولتی اثبات کرد. عدم تعریف معیار کنترل در طرح کمیسیون، موجب طرح آستانه‌های متفاوتی در رویه قضایی بین‌المللی شده است. در مقایسه با معیار «کنترل مؤثر» که نیازمند اثبات وابستگی بالایی بین دولت و شخص یا گروه غیردولتی است، معیار «کنترل کلی» که صرف نقش دولت در سازماندهی و برنامه‌ریزی عملیات را برای ایجاد این سطح از کنترل کافی می‌داند، برای انتساب حمله سایبری به دولت پشتیبان مناسب به نظر می‌رسد.از طرفی حتی اگر در مستیری که حمله سایبری طراحی شده از ساختارهای اینترنتی موجود در سرزمین یک دولت موجب واردآمدن صدمه به دولت‌های دیگر نشود نیز عدم اعمال کوشش مقتضی دولت مبدأ حمله می‌تواند مبنای دیگری برای انتساب این حملات به شمار آید. چالش بعدی به واکنش دولت ایران به‌عنوان قربانی حمله سایبری در پاسخ به آن مربوط می‌شود. در میان مجموعه سازوکارهای موجود، رجوع به دیوان بین‌المللی دادگستری و طرح دعوا علیه دولت مسئول یکی از گزینه‌های پیش‌روی دولت ایران محسوب می‌شود. مانع احتمالی این راهکار، فقدان صلاحیت اجباری دیوان و نیاز به توافق دولت‌های درگیر برای ارجاع دعوای خود به دیوان است. رجوع به شورای امنیت و توسل به اقدامات متقابل غیرنظامی از دیگر گزینه‌های انتخابی دولت قربانی است، همچنین در این میان می‌توان به «دفاع مشروع» به‌عنوان برترین ابزار حقوقی دفاعی کشور در مقابل تهدیدات سایبری علیه آن نیز اشاره کرد که البته این گزینه مستلزم بین‌شرط‌هایی است. مقدم‌بودن وقوع حمله مسلحانه و همچنین رعایت اصول تناسب، ضرورت و فوریت در پاسخ دفاعی مشروع سبب می‌شود دولت قربانی فرصت کمتری در به‌کارگیری دفاع مناسب از خود در برابر حمله سایبری داشته باشد. به نظر می‌رسد که پاسخ سایبری متقابل کم‌چالش‌ترین واکنش دولت بوده که آن‌هم نیازمند وجود دانش لازم در این زمینه است. از سوی دیگر با آنکه حمله سایبری باوجود توان بالای نابودسازی زیرساخت‌های حیاتی یک کشور، هنوز هم یک عمل منع‌نشده در سطح بین‌المللی به‌شمار می‌آید. بااین‌حال می‌توان با رجوع به قواعد طرح ۲۰۰۱ کمیسیون حقوق بین‌الملل در پیشگیری از زیان‌های فرامرزی ناشی از اعمال منع‌شده و همچنین طرح ۲۰۰۶ آن درخصوص اصول تخصیص ضرر، به ابزار مناسبی برای پیشگیری و جبران خسارت ناشی از این حملات بر قربانیان دست یافت. در این راستا، این وظیفه دولت است که از طریق راهکارهایی مانند اعطای مجوز، نظارت و کنترل بر آن و تبادل اطلاعات و اعلام خطرات احتمالی، زمینه‌ها و فرصت‌های ایراد خسارت را تا آنجا که ممکن است خنثی سازد و علاوه بر وظیفه دولت‌ها در پیشگیری از حمله سایبری، برای جبران خسارت نیز مسئولیت اصلی بر عهده متصدی فعالیت خطرناک بوده که به مسئولیت دولت مبدأ جلوه‌ای مکمل می‌دهند. بااین‌حال، از آنجا که دولت‌ها در پذیرفتن مسئولیت اعمال منع‌شده طراحی‌شده از سرزمین‌شان اگراه دارند، این امر سبب می‌شود که تنها مسئولیت تکمیلی با تضمینی را در قبال خسارت‌های وارده در اثر بی‌مالتی و اهمال متصدیان پذیرند. در تبیین وضعیت دولت ایران به‌عنوان یکی از دولت‌های زیان‌دیده از حملات سایبری نیز باید گفت چنانچه این حملات در تناقضی با تعهدات جمعی دولت‌ها یا به عبارت دیگر در تعارض با منافع جامعه جهانی باشد، سایر دولت‌ها غیر از دولت قربانی نیز محق به طرح دعوای مسئولیت دولت پشتیبان حمله می‌شوند. به هر صورت باوجود خلایهای موجود در حقوق بین‌الملل برای مقابله مؤثر با خطرات روزافزون ناشی از حملات سایبری می‌توان با استمداد از قواعد انسجام‌یافته حقوقی درباره مسئولیت دولت‌ها مبنای مستحکمی را در این خصوص یافت.

ادامه در صفحه ۸

دریافت رایگان قلم درب منزل

۰۲۱ - ۲۳۵۴۰

